

Handlingsplan Bygdemedel år 2026

Dokumenttyp: Handlingsplan

Dokumentnamn: Handlingsplan Bygdemedel 2026

Beslutat datum: 2025-10-21 § 185

Gäller från datum:

Beslutat av: Kommunstyrelsen

Ansvarig: Erika Hjukström

Diarienummer: 2025/532-106

Dokumentinformation: Handlingsplan bygdemedel 2026

Foton: Elena Lango

Bestämmelserna om bygdemedel finns i Lag (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet, som främst reglerar de avgifter kraftverksbolagen ska betala, samt Förordning (1998:928) om bygde- och fiskeavgifter, som reglerar användningen av medlen.

Bygdemedel ska användas i enlighet med förordningen (1998:928) om bygde- och fiskeavgifter. Vid hantering av bygdemedel ska följande riktlinjer framtagna av Länsstyrelsen Västerbotten tillämpas:

- Handbok för hantering av bygdemedel i Västerbottens län
- Riktlinjer för beviljande av bygdemedel.

Sorsele kommun har upprättat nedanstående förslag till handlingsplan för disponering av 2026 års bygdemedel.

Kommunens process

Kommunen ska upprätta förslag till en årlig handlingsplan för bygdemedlens användning och kopplar den till:

- Den regionala utvecklingsstrategin (RUS) som är Västerbottens samlade strategi för hållbar tillväxt och visar på de insatser och prioriteringar som man i länet gemensamt tycker är viktigast för att utveckla vårt län
- Sorsele kommuns övergripande vision och målområden:
 - Vision: Den Livskraftiga kommunen som utvecklas! Tillsammans skapar vi tillväxt, hållbarhet och trygghet i en rik och unik natur för alla.
 - Målområde 1 - Tillsammans
Kommunfullmäktiges mål:
 - Vi skapar förutsättningar för medarbetare, medborgare, föreningar, företag och övriga aktörer att medskapa Sorsele kommuns utveckling.
 - Målområde 2 - Tillväxt och utveckling
Kommunfullmäktiges mål:
 - Sorsele kommun är en samverkande, innovativ och effektiv organisation som skapar goda förutsättningar att bo, verka och leva i hela kommunen.
 - Vi vill ha en ökad befolkning där fler väljer Sorsele kommun.
 - Vi är en attraktiv arbetsgivare.
 - Målområde 3 - Hållbarhet och trygghet
Kommunfullmäktiges mål:

- Livsvillkoren i kommunen ska präglas av trygghet, tilltro och en meningsfull fritid.
- Vi har en god ekonomisk hushållning.
- Sorsele kommun ska vara ekologiskt hållbar kommun med lågt klimatmässigt avtryck.
- I vårt folkhälsoarbete strävar vi mot en god, jämlik och jämställd hälsa hos befolkningen och en socialt hållbar samhällsutveckling.

Handlingsplanen ska därefter fastställas av Länsstyrelsen.

I steg ett tas beslut om förslag till Handlingsplan och beslut om prioriteringar och medelsram för näringslivsfrämjande åtgärder och medfinansiering av projekt samt om fördelning av medel till föreningslivet. I steg två tas beslut om specifika insatser för näringslivsfrämjande åtgärder och medfinansiering av projekt som exempelvis bredband och marknadsföring samt beslut om prioriteringar av föreningars ansökningar.

Ärendena bereds av Utvecklingsverksamheten som även rekviderar bygdemedel från Länsstyrelsen.

Beviljande av bygdemedel kan ske till föreningar i kommunen samt beviljas direkt till den egna kommunen för investeringar som är angelägna ur samhällssynpunkt och kan även användas som nationell offentlig medfinansiering för EU-projekt. Så många som möjligt i bygden ska få ta del av bidraget varpå hela kommunen ses som berörd bygd.

Medel som fördelas är baserad på en preliminär uppgift om 900 000. Sorsele kommun får sin redovisning av totalt beslutsutrymme i början på året som då även inkluderar eventuella rester och återföringar.

Bidrag kan ej utgå till ordinarie kommunal verksamhet, även om denna bedrivs inom ramen för kommunalt utvecklingsbolag eller liknande.

Medlen ska användas för ändamål som främjar:

- 1. Allmänna näringslivsfrämjande åtgärder och medfinansiering av projekt.
- 2. Främjande av kommunens föreningsliv.

1. Allmänna näringslivsfrämjande åtgärder och medfinansiering av projekt

Medelsram 2026:

65 % av disponibla medel för år 2026

Mål 2025:

Omfattar åtgärder som långsiktigt bidrar till utveckling och stimulering av näringslivet enligt Sorsele kommuns övergripande vision och mål.

Prioriteringar 2026:

Insatserna sker i första hand som investeringar i en vid tolkning och avser generella satsningar som skapar tillväxt för hela bygden. Insatserna omfattar även mjuka investeringar i form av medfinansiering av både interna kommunala projekt och externa projekt för samhälls-, näringslivs-, kompetensutveckling samt infrastruktur. Prioriteringar görs till:

- ändamål inom ekonomisk-, ekologisk- och social hållbarhet.
- ändamål som växlas upp i projekt och/eller med andra externa medel.

2. Främjande av kommunens föreningsliv

Medelsram 2026:

35 % av disponibla medel för år 2026

Mål 2026:

Främjande av kommunens föreningsliv ska omfatta åtgärder för ett hållbart föreningsliv och som bidrar till en livskraftig och hållbar kommun i linje med Sorsele kommuns övergripande vision och mål. Det ska finnas goda möjligheter att bo och leva i hela kommunen med livsvillkor som präglas av trygghet, tilltro och möjligheter till meningsfull fritid.

Prioriteringar 2026:

Sorsele kommuns

Prioriteringar görs inom:

- ändamål som leder till ett livskraftigt och hållbart Sorsele kommun.
- ändamål som påtagligt höjer attraktiviteten i närliggande boendemiljö.

Utdrag ur handboken bygdemedel med avseende på föreningars ansökningar

Vilka kan söka?

Föreningar och organisationer. Inte företag och privatpersoner. Observera att föreningen/organisationen ska ha en allmän inriktning och inte företräda enskilda personers och enskilda fastigheters ekonomiska intressen

Ansökan

- ska ske i Tillväxtverkets e-tjänst Min ansökan.
- ska tydligt ange bl.a. projektets innehåll, mål, syfte och vilken målgrupp man vänder sig till, enligt de frågor som ställs i e-tjänsten/på blanketten.
- ska innehålla obligatoriska bilagor: Stadgar, protokoll där firmatecknare framgår, senaste verksamhetsberättelse, senaste balans- och resultaträkning, och senaste revisionsberättelse.

Krav på föreningar

- Föreningen ska vara registrerad hos Skatteverket, och ha ett organisationsnummer.
- Föreningen måste ha ett bankkonto i sitt eget namn.
- Medel får inte beviljas till föreningar i svårigheter.

Samma ändamål

Bidrag får inte utgå återkommande till samma organisation till samma ändamål

Löpande underhåll

Åtgärder som återkommer inom en 5–10 årsperiod räknas som löpande underhåll, och berättigar normalt inte till bidrag. Det ska skiljas från mer omfattande åtgärder/uppgraderingar, där bidrag kan vara möjligt.

Eget arbete

Eget ideellt arbete godkänns inte som medfinansiering i projekt som finansieras med bygdemedel.

Hur mycket?

Föreningar i Sorsele kommun beviljas maximalt 90 % av de kostnader som inte täcks av andra bidragsmedel.

Startdatum

Projektet kan tidigast påbörjas den dag ansökan inkommer till Länsstyrelsen. I avvaktan på bifallsbeslut upparbetas då kostnader på egen risk.

Förskott

Förskott med 33 % beviljas för föreningsprojekt och utbetalas vid beslutstillfälle om särskilda villkor uppfylls:

Förlängning/ändring av projekt

Förlängning av projekt beviljas i normalfallet av Länsstyrelsen. Vid behov sker samråd med kommunen. Ändring godkänns om syftet med investeringen fortsatt i allt väsentligt är detsamma. Större ändring kan i undantagsfall godkännas efter samråd mellan länsstyrelsen och kommunen.

Redovisningskrav

För föreningar ska kostnaden styrkas med fakturakopior eller motsvarande. Faktura ska vara utställd på föreningen.

Rekvisation

Projekt ansöker normalt om utbetalning i Tillväxtverkets e-tjänst Min ansökan. Slutlig rekvisition ska vara Länsstyrelsen tillhanda det slutdatum som anges i projektbeslutet, normalt tre år efter att ansökan mottagits av Länsstyrelsen. Handlingsplansärenden ska redovisas senast tre år efter första stödberättigade datum (31 december år 3).